

Pa sem ga le zasačil!

Govorim seveda o planetu, ki svojega zakonskega stanu (običajno) ne skriva, saj ponosno kaže svoje prstane. O Saturnu.

Letos jih pa skriva, ker oba planeta, Zemlja in Saturn, zanese v tak medsebojni položaj, da je Zemlja zelo blizu ravnine Saturnovih obročev. Ker so debeli le nekaj kilometrov, lahko za nas postanejo celo nevidni – izdaja jih le senca na Saturnu.

Že od oktobra skušam ujeti pogled na Saturnove obroče, ko jih gledamo tako od strani, pa ni šlo. Večinoma je nagajalo vreme, nekaj malega pa tudi zgodnja ura.

V noči s sobote na nedeljo sem 4. januarja malo po polnoči opazil, da mi tokrat megla verjetno ne bo nagajala. Prebudil sem svoj teleskop, ki bi moral biti globoko v zimskem spanju, pa ga je prehud mraz očitno dovolj prizadel, da o tem ni nič vedel. Torej sem ga moral ponovno naučiti, kje in kdaj se je zbudil ter kje je kaj na nebu. Malo težka naloga, okno na zaprtem balkonu mi omogoča pogled na 40 krat 40 stopinj neba, a Sirij in Rigel sta le bila še vidna, pa še ena zvezdica pri ekvatorju, pa je bilo.

Teleskop sem obrnil proti Saturnu in doživel, kar sem pričakoval: bil je še za hišo. Ocenil sem, da bo izza nje prilezel kake tri ure kasneje, zato sem teleskop pustil teči in šel spat. Ob dveh sem se zbudil, šel pogledat – Saturn je bil v vidnem polju, a videl ga je le majhen del mojega objektiva. Nastavil sem ga na sredino vidnega polja in spet šel spat. Tri četrt ure kasneje je bil dovolj visoko, da sem se lotil opazovanja.

Pasovi na Saturnu so bili lepo vidni, in ker smo blizu njegove ekvatorialne ravnine, so ravni, tako kot senca prstanov, prstanov samih pa pred planetom nisem videl, pač pa le črtici levo in desno od planeta. Opazil sem tudi tri lune in šel k računalniku preverjat, katere so.

Ravno prav, s svojo toploto sem na balkonu segrel zrak dovolj, da je začel uhajati ob zgornjem robu okna in mi tako megliti pogled, da kaj takega še nisem videl.

Lune, ki sem jih videl, so bile Titan in Rea na vzhodni strani, ter Diona na zahodni. Mimas in Tetis sta bili skriti v prstanih, ostalih lun pa tudi ni bilo videti, ker je ozračje le bilo prenemirno – seveda bi bilo bolje, če bi se še sam ohladil s 37 na –9 stopinj Celzija. Ravno tega pa nisem želel, zato sem spet šel spat.

Rok Vidmar

Efemeride februar 2009

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.02.	07:24	17:07	09:34	--	CET
05.02.	07:19	17:13	12:06	03:58	CET
10.02.	07:12	17:21	18:44	07:27	CET
15.02.	07:05	17:28	--	09:13	CET
20.02.	06:57	17:35	04:35	12:49	CET
25.02.	06:48	17:43	06:44	18:25	CET

- ★ **Merkur** je nizko na obzorju viden v prvi polovici meseca zjutraj, ko vzhaja okoli šestih. Nahaja se v ozvezdju Strelca.
- ★ **Venera** je februarja Večernica; v ozvezdju Rib zahaja kmalu po deveti.
- ★ **Mars** februarja ni viden.
- ★ **Jupiter** februarja ni viden.
- ★ **Saturn** je sprva na nebu od osmih dalje, nato pa vzhaja vse bolj zgodaj in konec meseca vzide že pred sedmo. Giblje se v ozvezdju Leva.
- ★ **Uran** je v ozvezdju Vodnarja viden zvečer; sprva zahaja okoli pol devetih, konec meseca pa že kmalu po sedmi.

Urška Pajer

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 20. 01. 2009 ob 18^h v predavalnici F3 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. V primeru lepega vremena si bomo po sestanku pogledali, katere objekte lahko opazujemo z malim društvenim teleskopom. Glavni del sestanka bo predavanje:

Fomalhaut *b* in slikanje ostalih mladih planetov

Nikolaj Štritof

Končno so posneli planet pri zvezdi, ki ima lastno ime – Fomalhaut. Gre za vroč planet v mladem sistemu, ki je zelo oddaljen od centralne zvezde. Naredili bomo pregled do sedaj znanih podobnih sistemov in predstavili nekaj lastnosti in naših možnosti opazovanja takih sistemov.

Vabljeni!

Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

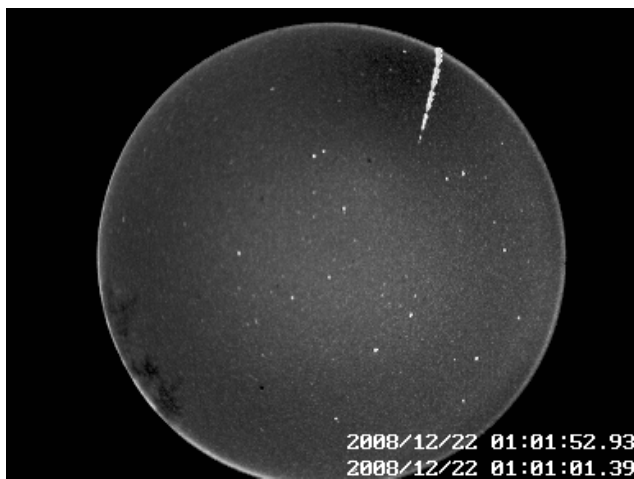
Objavite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, ali pa astronomska šala.

Aram Karalič

Meteorska statistika 2008

Kamera: KAYAK 1, objektiv: 28 mm, f/1,8, zorno polje = 50°, kraj: Ljubljana-Tacen, $\lambda = 14^{\circ}27'22''$, $\phi = 46^{\circ}07'03''$.

Ursid, magnituda = -1.

Mesec	št. met.	št. ur	št. noči	SPO	ANT	Roji	
Jan	21	12,5	3	18	2		
Feb	108	94,7	17	96	10	DLE=1	
Mar	82	54,2	12	72	9	DLE=1	
Apr	76	48,3	13	63	9	LYR=4	
Maj	84	42,1	13	71	11	ELY=2	
Jun	36	15,9	5	33	3		
Jul	154	78,4	20	117	14	PER=8, CAP=14, KGC=11, SDA=1, PAU=1	
Avg	262	76,0	13	112	7	PER=119, CAP=7, SDA=3	
Sep	122	70,1	14	102	14	SPE=3, STA=2, NTA=7, DAU=3	
Okt	134	70,0	17	67	0	STA=30, NTA=16, ORI=15, DAU=3, OCA=1, GIA=1	
Nov	138	66,4	11	88	2	STA=23, NTA=22, LEO=3,	
Dec	23	9,1	3	10	3	URS=10	
Σ	1240	637,6	141	849	84		

Stane Slavec

E-poštni seznam slo-astro

Slovenski amaterski astronomi komuniciramo tudi preko poštne seznama ("mailing liste") slo-astro, kjer si izmenjujemo prispevke vseh vrst: opozorila o zanimivih astronomskih dogodkih in prireditvah, vabila na opazovanja, poročila o opazovanjih, vprašanja, ponudbo rabljene opreme itd. Prijavi se lahko vsak, dodatne informacije in prijavo na <http://www.adj.si/slo-astro>. Trenutno ima lista 138 članov.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu